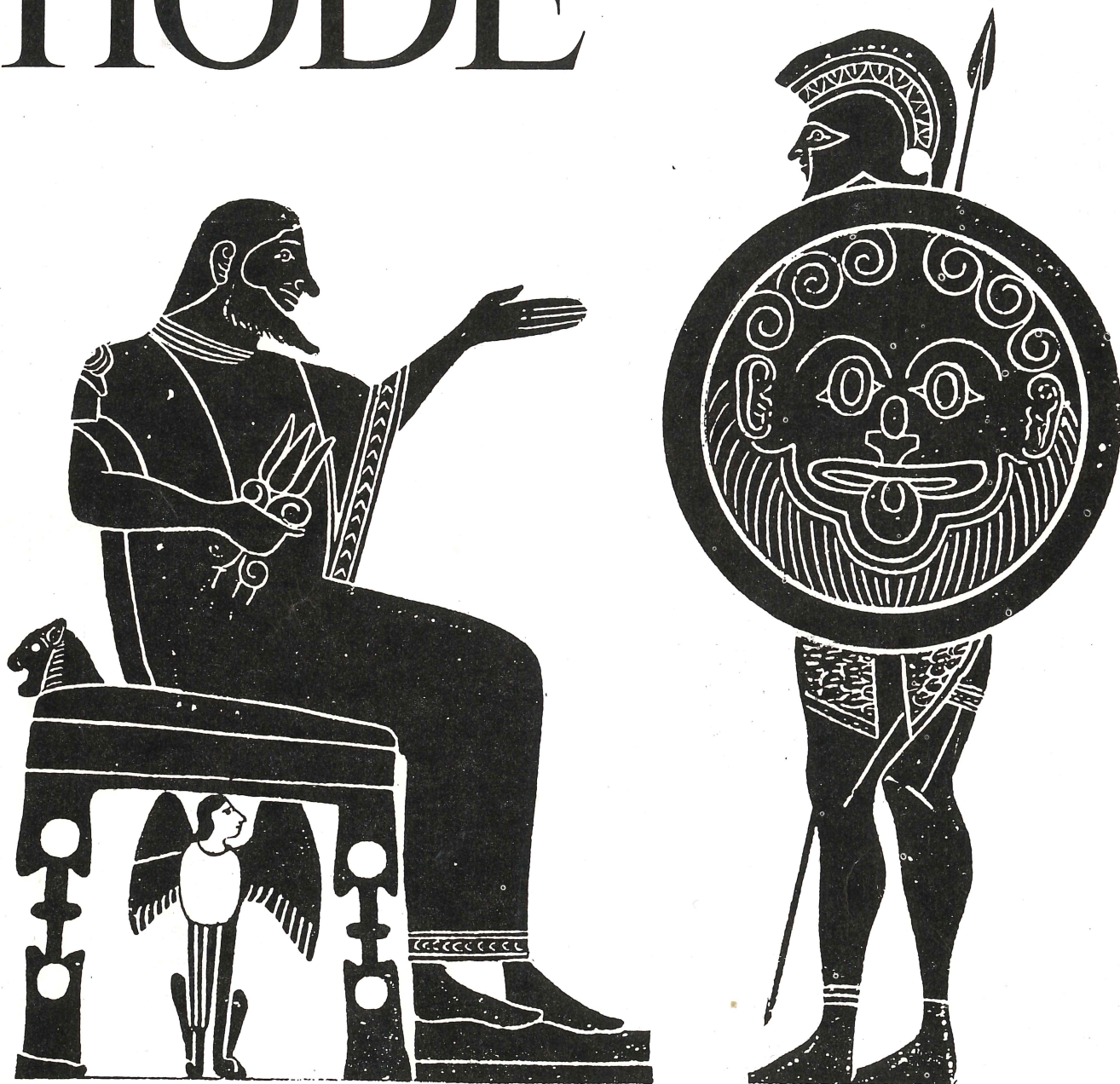

MEDUSAS HODE

HISTORIEN OM SUPERHELTEN PERSEVS

FORTALT AV ANNE GRETE BERGSLAND MED MUSIKK AV OLUF DIMITRI RØE

REGI: ANNE MALI SÆTHER

TEKNISK BISTAND: ODDVAR BRØNSTAD

PETRUSJKA
TEATER

EN HELT BLANT STJERNENE

Hvis du en stjerneklar natt kikker opp på himmelen, kan du finne stjernebildet som kalles Persevs. I det gamle Hellas var Persevs en virkelig superhelt. I hånden holder han det fryktinngydede hodet til gorgonen Medusa, hun som hadde slanger til hår, og som gjorde alle til stein om de så på henne. Like ved siden av stjernebildet Persevs finner du den bevingede hesten Pegasus som redder Persevs fra gorgonenes forfølgelser. Et annet stjernebilde kalles Andromeda etter den tapre jenta som ville redde landet sitt fra et grusomt sjøuhyre.

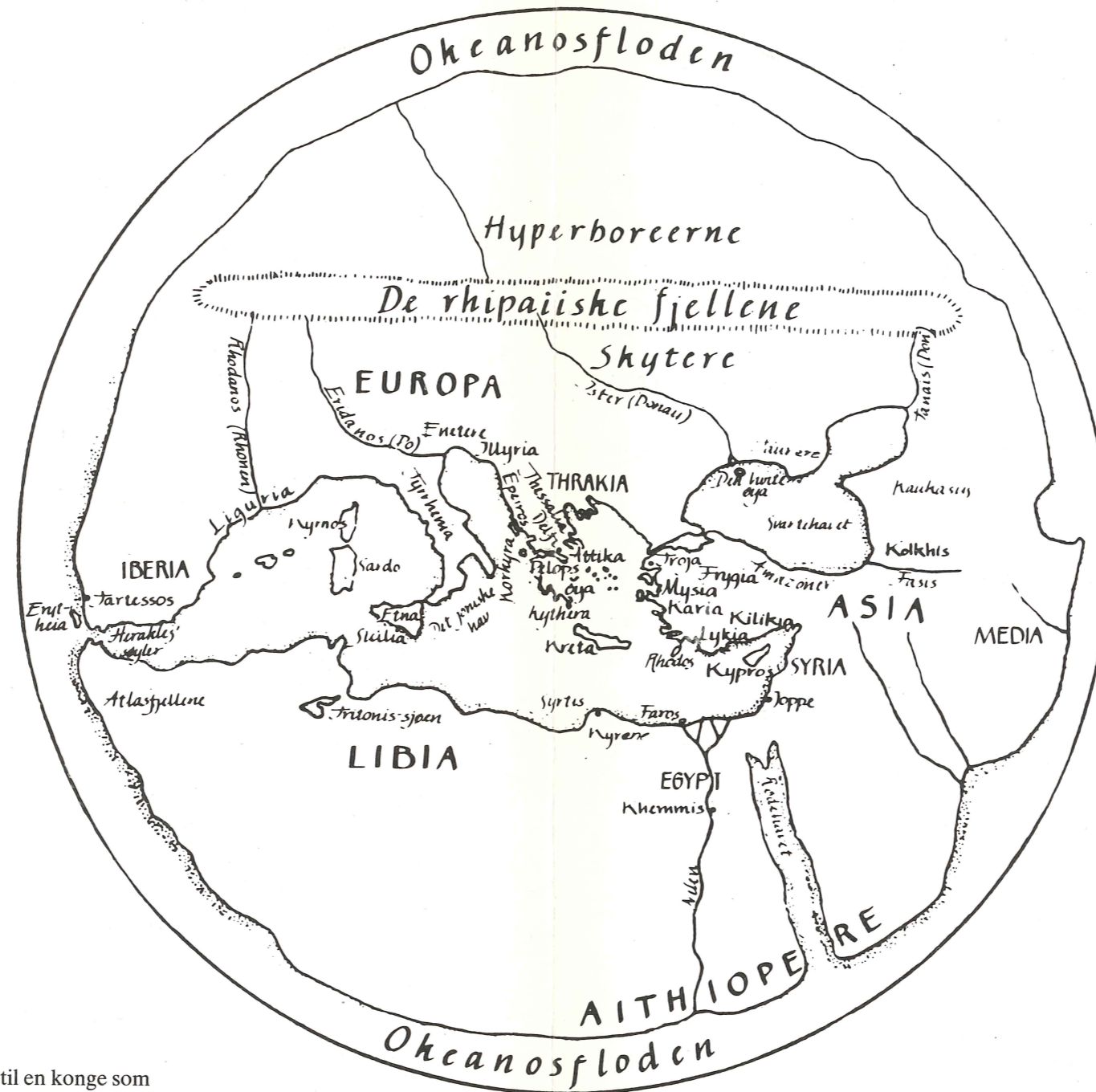
Persevs dreper Medusa.

PERSEVS var sønn av guden Zevs. Moren het Danae og var datter til en konge som hersket over byen Argos i det gamle Hellas. Kongemakten hadde han lurt til seg og han hadde mange fiender. Kongen var overtroisk og lot seg ofte spå. Slik fikk han vite at han aldri ville få en sønn og at han selv ville bli drept av en dattersønn. Han ble redd og sperret datteren inne i et tårn med tykke murer så hun ikke skulle gifte seg og få barn. Men guden Zevs syntes synd på den unge, vakre Danae. Han skapte seg om til et regnvær av gullmynter som strømmet inn gjennom vinduet der hun satt låst inne. Etter en tid fikk Danae sønnen Persevs. Kongen ble redd for sitt liv og sendte både datteren og sønnen hennes ut på havet i en kiste. Men likevel gikk spådommen i oppfyllelse uten at Persevs ville det. Etter at Persevs hadde hentet Medusas hode, dro han til Argos der morfaren fortsatt var konge. Persevs ble med i en idrettskonkurranse til ære for kongen. Han kastet en diskos av full kraft. Men vinden fikk tak i diskosen, den traff kongen som segnet død om. Persevs og Andromeda fikk mange barn — og et meget berømt barnebarn, nemlig grekernes yndlingshelt Herakles. Men det er en helt annen historie.

Gresk mynt fra 300 f.Kr. med Pegasus

SLIK TRODDE GREKERNE VERDEN SÅ UT

ANDROMEDA var datter til kong Kefeus i Joppe, byen som i dag heter Jaffa. Moren het Kassiopeia og skrøt av at hun var vakrere enn selv havgudens døtre — og disse havfruene var underskjønne ble det sagt. Havguden Poseidon ble rasende over en slik frekthet. Derfor sendte han et sjøuhyre, et grusomt monster, mot folket i Joppe for å straffe Kassiopeia.

Det fortelles at en klippe utenfor Jaffa er rester etter sjøuhyret som ble til stein da det fikk se Medusas hode.

PEGASUS var en flygende hingst. Han var sønn av Medusa og havguden Poseidon, og ble født da Persevs skar hodet av Medusa. Senere har Pegasus blitt en dikterhest — bildet på at ordene får vinger.

Gresk mynt fra 500 f.Kr. med Medusahode

EN GOD HISTORIE VARER LENGE

Bli med tilbake til leirbålenes tid, til det gamle Hellas, dengang menneskene satt samlet rundt bålet når natten falt på og fortalte hverandre historier. På den måten ble ikke natten så mørk og skyggene så nifse. Man kunne dikte sin egen forklaring på alt det man undret seg over; hvordan jord og himmel, guder og mennesker ble til. I lyssirkelen kunne alle slags fabelvesener, uhyrer og monstre få bolte seg, for alle visste at helten ville seire til slutt. Over leirbålet hvelvet stjernehimlen seg og menneskene syntes stjernene dannet bilder de kjente igjen fra historiene. Slik fikk stjernebildene navn etter de historiene de likte best å høre.

Athenes fødsel

ATHENE var yndlingsdatteren til Zevs, grekernes gud over alle guder. Zevs fødte selv Athene, etter først å ha skapt Athenes mor om til en flue og slukt henne så hun ikke skulle legge seg bort i hans barn. Han lot en smed kløve pannen sin med en øks. Ut sprang Athene med ljomende kamprop, med hjelm på hodet og lanser i hånden. Athene var klok og snedig. Hun har fått æren av å ha funnet opp vognen og skipet, lærarbeid og pottemakeri, billedhugger- og malerkunsten. Hun fant også opp fløyten. Men da hun så hvor tykk og uskjønn hun ble i kinnene da hun blåste i fløyten, kastet hun den vekk.

MEDUSA var opprinnelig en slangebudinne. For grekerne var slangen et symbol på trivsel i huset. Medusa var en gang en vakker kvinne. Men gudinnen Athene ble sjalu på henne og skapte henne om til en gorgo — et skrekkinnjagende vesen med slangehår, hoggtenner og en stygg, geipende tunge. Alt Medusa så på ble til stein.

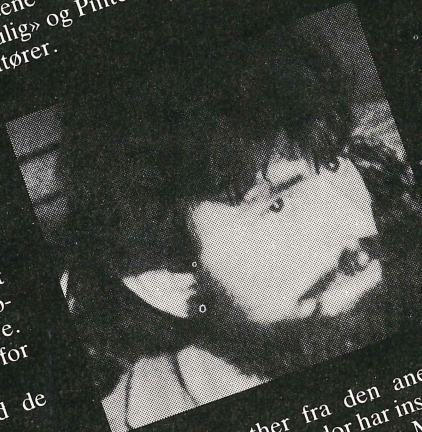
Historien om Medusa ble kanskje til for å forklare medusahodet som Athene bar som en brosjé på brystet. Medusahode er også navnet på en sjøstjerne med slangeliknende armer som den bruker til å fange mat med. Den lever på dypt vann og kan finnes rundt Munkholmen og Høvringen. Av og til fiskes den opp når uergarn vaser seg inn i korallkoloniene der denne slangestjernen lever.

DISSE HAR LATT SEG INSPIRERE
AV STJERNEBILDENE OG VÆRT
MED PÅ Å LAGE FORESTILLIN-
GEN OM MEDUSAS HODE:

Oluf Dimitri Røe er musiker og framtidig lege. Gresk av sinn, men barnefødt trønder. Han sees aldri uten sin kjære fiolin i rem over skulderen. Oluf har fartet verden rundt med fela si og lyttet seg fram til folkenes særegne musikk. Sin ustoppelige musikkglede deler han gjerne med andre. Han har turnert med et folkemusikkprogram for Hans mor. Anneso Røe har bidratt med de greske teppene som brukes i forestillingen.

°Anne-Grete Bergsland fant historien om «Medusas hode» i bøkene til May Samzelius om «Helter og monstre på himmelhvelvingen». Dukkespilleren fikk lyst til å bli historieforteller. Det hendte hun fusket litt i det faget mens hun fremdeles var lærer. Dukkespiller og instruktør i Petrusjka Teater har hun vært siden 1984. Innimellom har hun jobbet freelance i NRK, skrevet film-manus og satt iscene «West Side Story», «I denne verden er alt mulig» og Pinters «Hjemkomsten» med teateramatører.

Anne Mali Sæther fra den anerkjente teatergruppa Boreas Burleador har instruert forestillingen om Medusas hode. Anne-Mali er utdannet i England og Frankrike og slo igjennom med et brak med den første forestillingen hun deltok i etter hjemkomsten til Norge. «The Secret og Noface» ble karakterisert som den mest spennende og nyskapende begivenhet i norsk teater. Petrusjka kapret henne til maskekurs og slapp henne ikke før hun hadde satt iscene våre to nye forestillinger «Dukkemakerens drøm» og «Medusas hode».

Tatjana Zaitzow er Petrusjka Teaters kunstneriske leder, og hun har etter hastig overveielse latt Medusas Hode få plass i Petrusjka Teaters repertoar, selv om det ikke finnes så mye som en liten fingerdukke i forestillingen. Det er første gang Petrusjka presenterer seg uten dukker. For selv om Tatjana er vant til å løfte sju barske riddere på strak arm i «HVIT SOM SNØ», ville nok en kjempe så stor som en fjellkjede bli for mye for selv en dukke-spiller. Så denne gangen har hun vært inspirasjonskilde og dyktig konsulent.

Oddvar Brønstad er altnuligmann i Teater Avant Garden i Trondheim, og en reddende engel med store teniske ferdigheter. Han har laget lysdesignen og gjort lydopptakene til «Medusas hode».

**PETRUSJKA
TEATER**
KJØPMANNSGT. 42 - 7000 TRONDHEIM - TLF. (07) 51 03 26

Kefeus

Kassiopeia

Pegasus

Andromeda

Perseus

Aries

Pisces